

Svennevadsån-Skogaån

Avrinningsområde: Nyköpingsån 65

Terrängkartan: 9f8d, 9f9d och 9f8e

Vattenförekomst: SE654370-147609

Kommun: Hallsberg

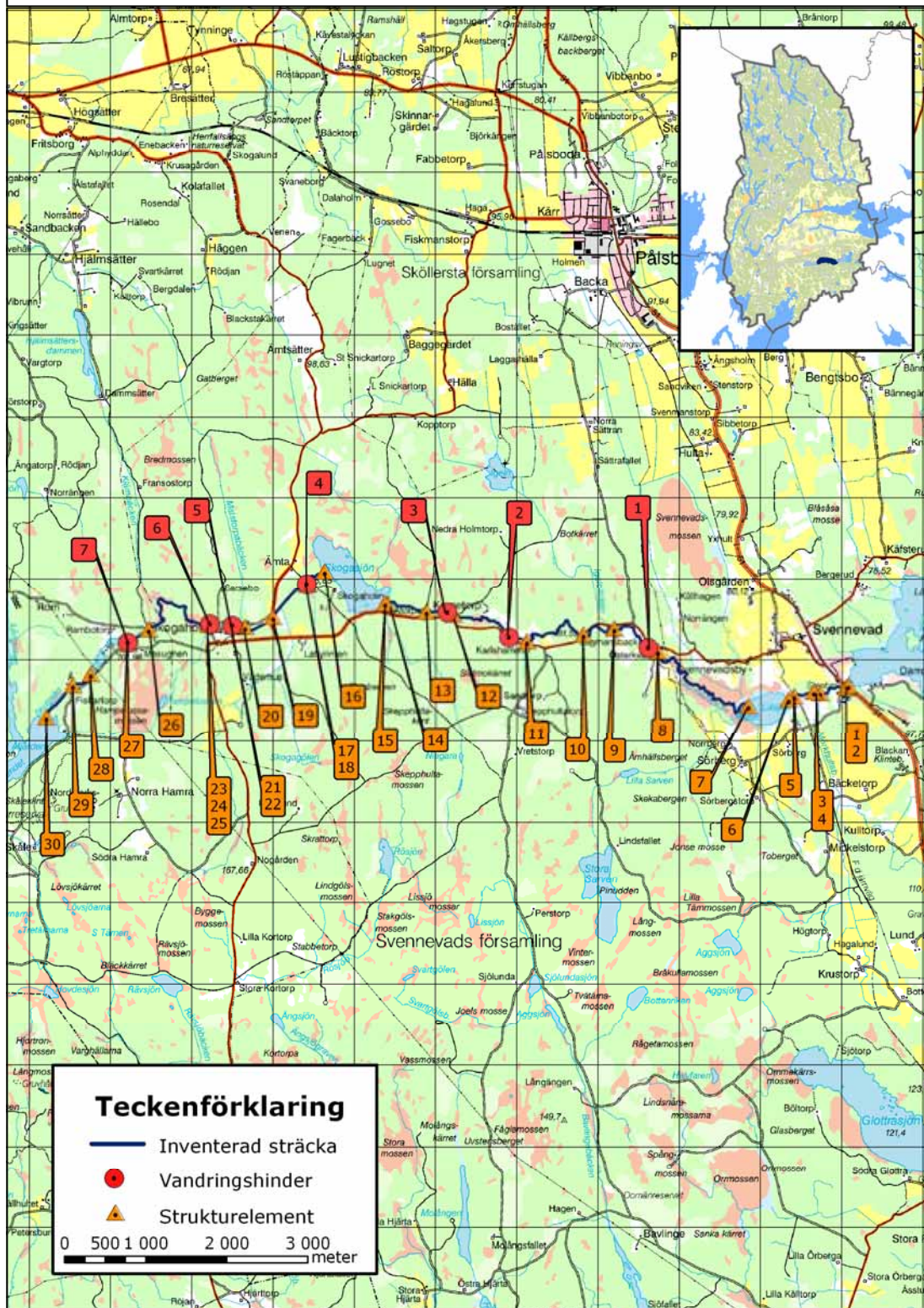
Vattendragsnummer: 650250 & 65041

Inventeringsdatum: 27 och 28 september 2004

Koord: Svennevadsån: 6543678 1476057

Inventerad sträcka: 11244 meter

Skogaån: 6543306 1466201



Figur 1. Karta över Svennevadsån-Skogaån. Förklaring till objekten på kartan finns för strukturelement i tabell 2 och för vandringshinder i tabell 3. Rutnätet består av km² stora rutor.

Beskrivning

Svennevadsån-Skogaån rinner från Tisaren, via Skogasjön och Lillsjön, till Sottern. Under 1800-talet omgavs ån och Lillsjön av betesmarker (Länsstyrelsen 2005e). Idag växer skog med inslag av myrar längs stora delar av ån. Hela vattendraget är karterat, från Tisaren till Sottern, och har främst lugnflytande strömförhållanden.

Skydd Svennevadsån är Natura 2000 område SE 0240164. Mellan Lillsjön och Sottern utgör vattendraget gräns mot Natura 2000 området Prästgården SE0240150.

Naturvärden Vattendraget Svennevadsån-Skogaån är särskilt skyddsvärt eftersom där finns den starkt hotade tjockskalig målarmusslan, *Unio crassus* (Länsstyrelsen 2005a). Ån är angiven som ett nationellt särskilt värdefullt vatten. Beskuggningen är måttlig på 5 till 50 %. Det finns en liten förekomst av död ved med mindre än 6 stockar/100 meter. Täckningen av vattenvegetation är mellan 5 och 50 % och utgörs främst av flytbladsväxter.

Flodpärlmussla Det finns inga noterade fynd av flodpärlmussla.

Fisk Länsstyrelsen i Örebro län genomförde för första gången elfisken i vattendraget år 2005. Fångsten bestod av stensimpa, gädda, lake, gers, abborre och elritsa (Länsstyrelsen 2006a). Ingen öring fångades. Även enligt tidigare uppgifter finns inga noterade fynd av öring i ån (Fiskenämnden 1983). Vid biotopkarteringen år 2004 undersöktes dock förutsättningarna för öring. För lek och uppväxt finns främst tämligen goda områden och tillgången på ståndplatser är mycket bra.

Vandringshinder och rensningsgrad Ån har inte blivit rensad. Det finns ett område som är påverkat av indämning och en torråra. Strukturelementen är 30 stycken och 12 av dessa är vägar som korsar ån. Det finns sammanlagt sju vandringshinder, samtliga i Svennevadsån. Fem hinder är definitiva för öring och två partiella. För mört är alla hinder definitiva. De fyra hinder som finns längst ner mot Sottern är gamla bäverdämmen som kan åtgärdas genom rivning. Resterande hinder bedöms vara svåra att åtgärda.

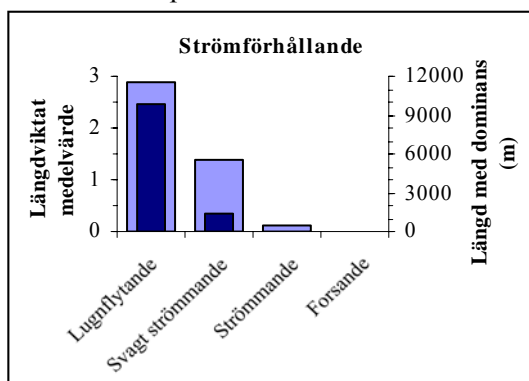
Vattenkvalitet Vattenkemiprover finns från Tisarens utlopp (tabell 1). Proven är tagna i Nyköpingsåns vattenvårdsförbunds regi. Enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för miljökvalitet är totalkvävehalten och totalfosforhalterna måttligt höga. Vattnet är inte försurad. Det är måttligt färgat och måttligt grumlat.

Tabell 1. Vattenkemiprover från Tisarens utlopp (1992-1995 & 2003).

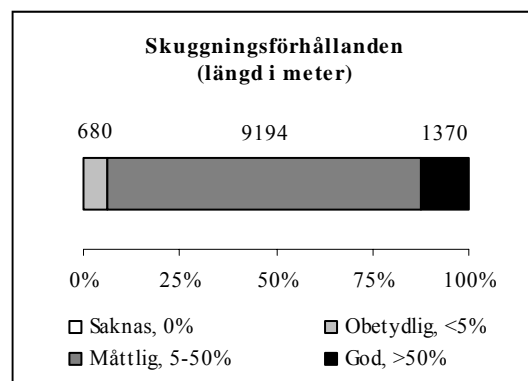
	Medelvärde	Standardavv.	Antal prov (n)	Tot. år & antal prov (n)
Totalkväve (µg/l)	570	171	10	1974, 1976-80, 1982-84, 1987-1995, 2003 (36)
Totalfosfor (µg/l)	16	12	10	1974, 1976-80, 1982-84, 1987-1995, 2003 (36)
pH	7,4	0,5	10	1974, 1976-80, 1982-84, 1987-1995, 2003 (36)
Färg (mg Pt/l)	31	10	8	1974, 76-84, 87-95 (36)
Grumlighet (FTU & FNU)	1,8	1,4	8	1974, 1976-80, 1982-84, 1987-1995 (34)

Strömförhållande

Svennevadsån-Skogaån har främst lugnflytande karaktär (figur 2). Av vattendragens totala längd på knappt 11300 meter domineras nära 10000 meter av lugnflytande vatten. Svagt strömmande förhållanden dominerar i resten av ån. Det finns även inslag av strömmande förhållanden på en sträcka.



Figur 2. Längdviktat medelvärde¹ avläses från de ljusa staplarna på vänster y-axeln, sträcklängden som ett strömförhållande är dominerande avläses från de mörka staplarna på höger y-axel.



Figur 3. Skuggningsförhållande i Svennevadsån-Skogaån.

Skuggningsförhållande och död ved

Beskygningen är främst måttlig på 5 till 50 % (figur 3). Korta delar av vattendraget har även god beskygning på över 50 % och obetydlig beskygning på under 5 %. Ingen del saknar beskygning helt. Förekomsten av död ved är liten med mindre än 6 stockar/100 meter.

Rensat/Påverkat



Figur 4. Bäverdam som utgör vandringshinder (tabell 3, hinder 3).

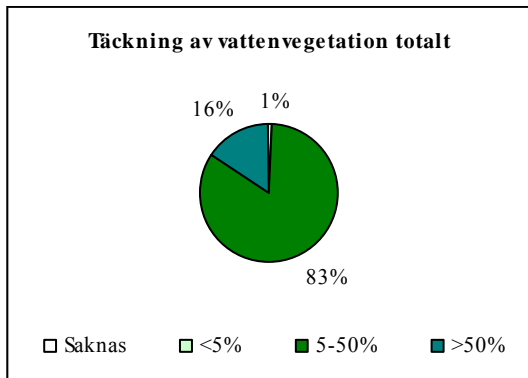


Figur 5. Bäverdam som utgör vandringshinder (tabell 3, hinder 4).

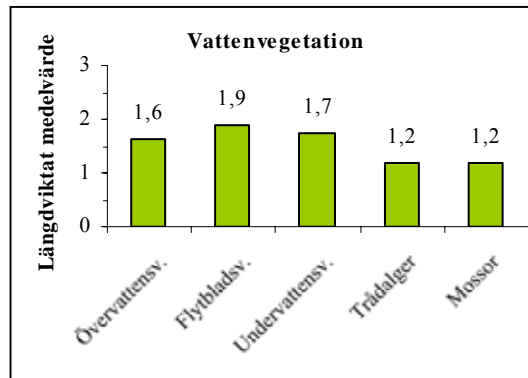
1. Vid uträkning av medelvärdet för hela vattendraget tas hänsyn till hur lång varje enskild inventeringssträcka är. Genom att på detta sätt räkna ut ett längdviktat medelvärde får förhållanden på en längre delsträcka större genomslagskraft än de på en kort delsträcka.

Vattenvegetation

Täckningen av vattenvegetation i Svennevadsån-Skogaån är till största del 5 till 50 % (figur 6). Resterande del av vattendraget har främst en vegetationstäckning på över 50 %. En liten del har även en täckningsgrad på under 5 %. Alla inventerade vegetationsgrupper finns i ån (figur 7). Flytbladsväxter är mest förekommande men undervattensväxter och övervattensväxter är nästan lika vanliga. Växtgrupperna trådalger och mossor har lägst täckningsgrad.



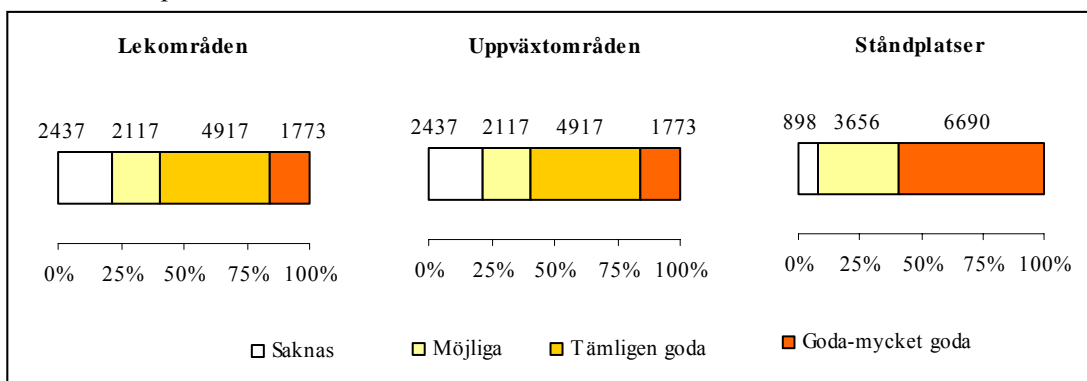
Figur 6. Täckning av vattenvegetation i Svennevadsån-Skogaån.



Figur 7. Längdviktat medelvärde för de olika vattenvegetationsgrupperna i Svennevadsån-Skogaån.

Öringbiotoper

I Svennevadsån-Skogaån är förutsättningarna lika när det gäller lek- och uppväxtområden för öring (figur 8). I närmare hälften av vattendragen finns sträckor med tämligen goda förhållanden för lek och uppväxt. Lämpliga miljöer saknas helt på drygt en femtedel av vattendraget. En liten del av ån har mycket bra förhållanden. Tillgången på ståndplatser är däremot bättre. Drygt halva ån har områden med goda till mycket goda förhållanden. I resten av vattendraget finns främst områden som kan vara möjliga för ståndplatser. En liten del saknar ståndplatser.



Figur 8. Längden (m) på sträckor med område av olika lämplighet för öring. Även den procentuella andelen av sträckorna i vattendraget anges.

Strukturelement

I vattendraget finns sammanlagt 30 strukturelement (tabell 2). Det vanligast är att vägar korsar vattendraget vilket finns på tolv platser. På sju platser rinner ån samman med andra vattendrag. Sjöinlopp och sjöutlopp är lika vanligt och finns på fem platser vardera. Det finns en annan stensättning noterad.

Tabell 2. Strukturelement numrerade nedifrån och uppströms i Svennevadsån-Skogaån.

Nr	Vattendragsnamn	Xkoord	Ykoord	Strukturelement
1	Svennevadsån	6543677	1476068	Sjöinlopp
2	Svennevadsån	6543655	1476034	Korsande väg
3	Svennevadsån	6543585	1475719	Sammanflöde
4	Svennevadsån	6543599	1475639	Sammanflöde
5	Svennevadsån	6543547	1475402	Korsande väg
6	Svennevadsån	6543503	1475333	Sjöutlopp
7	Svennevadsån	6543428	1474835	Sjöinlopp
8	Svennevadsån	6544103	1473728	Korsande väg
9	Svennevadsån	6544382	1473189	Korsande väg
10	Svennevadsån	6544307	1472807	Korsande väg
11	Svennevadsån	6544226	1472112	Sammanflöde
12	Svennevadsån	6544556	1471209	Korsande väg
13	Svennevadsån	6544594	1470878	Korsande väg
14	Svennevadsån	6544685	1470396	Sammanflöde
15	Svennevadsån	6544692	1470370	Sjöutlopp
16	Svennevadsån	6545095	1469631	Sjöinlopp
17	Svennevadsån	6544939	1469409	Korsande väg
18	Svennevadsån	6544921	1469409	Sammanflöde
19	Svennevadsån	6544524	1468993	Korsande väg
20	Svennevadsån	6544398	1468645	Sammanflöde
21	Svennevadsån	6544408	1468504	Korsande väg
22	Svennevadsån	6544414	1468493	Sjöutlopp
23	Svennevadsån	6544441	1468260	Sjöinlopp
24	Svennevadsån	6544430	1468234	Annan stensättning
25	Svennevadsån	6544427	1468195	Sammanflöde
26	Svennevadsån	6544371	1467462	Korsande väg
27	Svennevadsån	6544194	1467207	Sjöutlopp
28	Skogaån	6543290	1466206	Sjöinlopp
29	Skogaån	6543681	1466531	Korsande väg
30	Skogaån	6543821	1466749	Sjöutlopp

Vandringshinder för fisk

I vattendraget finns sammanlagt sju vandringshinder, alla i Svennevadsån (tabell 3). Öring skulle vid goda förhållanden kunna ta sig förbi två av hindren medan resterande är definitiva. Samtliga hinder är definitiva för mört. Fyra av hindren är gamla bäverdämnar och kan åtgärdas genom rivning. Tre av hindren är svåra att åtgärda. Dessa utgörs av dammar som inte är naturliga. Två av dammarna har idag inget direkt användningsområde medan den tredje hör till ett vattenkraftverk.

Tabell 3. Vandringshinder numrerade nedifrån och uppströms i Svennevadsån-Skogaån.

Nr	Xkoord	Ykoord	Typ av hinder	Natur. hinder	Hinder kultur	Kultur-miljö	Hindret (mört)	Hindret (öring)	Används idag till	Föreslagen åtgärd
1	6544142	1473616	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
2	6544271	1471901	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
3	6544578	1471145	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
4	6544933	1469420	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
5	6544418	1468500	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vattenkraftverk	Svårt att åtgärda
6	6544437	1468226	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Partiellt	Ingenting	Svårt att åtgärda
7	6544208	1467212	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Ingenting	Svårt att åtgärda



Figur 9. Kraftverksdamm som utgör vandringshinder (tabell 3, hinder 5).



Figur 10. Damm som utgör vandringshinder (tabell 3, hinder 6).



Figur 11. Damm som utgör vandringshinder, bild ovanifrån (tabell 3, hinder 7).



Figur 12. Damm som utgör vandringshinder, detaljerad bild nedifrån (tabell 3, hinder 7).